

Декларація міністрів і делегатів високого рівня держав-членів і територій MONEYVAL

Варшава, 25 квітня 2023 року

1. Ми – міністри та делегати високого рівня держав-членів і територій MONEYVAL – зібралися, щоб підтвердити нашу відданість міжнародним і регіональним зусиллям у боротьбі з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. Ці явища становлять зростаючу загрозу цілісності фінансових систем на європейському континенті та в усьому світі. Великі міжнародні скандали останніх років і серйозні порушення законодавства основними фінансовими установами підкреслюють продовження існування складних глобальних мереж відмивання коштів із участю корумпованих осіб, організованих злочинних груп та терористичних груп, які підривають демократичні суспільства та верховенство права.

2. Ми об'єднаємо зусилля для захисту наших суспільств від загрози незаконного фінансування та його основних предикатних злочинів, включаючи організовану злочинність; торгівлю людьми, наркотиками та зброєю; корупцію та вимагання; кіберзлочинність; контрабанду; і шахрайство. Масштаби та обсяги незаконного фінансування становлять серйозну загрозу для економічного розвитку, водночас підриваючи безпеку наших громадян. Потреба в політичній консолідації на високому рівні для протидії загрозам відмивання коштів та фінансування тероризму є як ніколи актуальною. Історична роль заходів з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ) ще ніколи не була такою очевидною.

3. Ми приєднуємося до заступників Міністрів Ради Європи у рішучому засудженні триваючої агресії Російської Федерації проти України та підтверджуємо нашу повну підтримку України та її народу. Ми підтримуємо розробку подальших пропорційних правових відповідей на агресію. Ми також відзначаємо значні корупційні ризики, що виникають від вищих посадових осіб російського режиму та їхніх зв'язків з організованою злочинністю і російськими бізнес-елітами. Ми закликаємо держави вжити всіх можливих подальших кроків, необхідних для арешту та конфіскації активів фізичних та юридичних осіб, на яких поширюються санкції, а також тих, що визначені як доходи від незаконної діяльності. Ми підтримуємо думку Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) про те, що дії Російської Федерації суперечать основним принципам FATF, спрямованим на сприяння безпеці, захисту та цілісності світової фінансової системи, і що вони також є грубим порушенням зобов'язань щодо міжнародного співробітництва та взаємної поваги, які є необхідними для впровадження та підтримки стандартів FATF. Ми поділяємо занепокоєння FATF у зв'язку з повідомленнями про торгівлю зброєю між Російською Федерацією та юрисдикціями, які перебувають під санкціями Організації Об'єднаних Націй, а також про зловмисну кібердіяльність, що походить з Росії. Ми долучаємось до заклику FATF до юрисдикцій

залишатися пильними щодо загроз цілісності, безпеці та захисту міжнародної фінансової системи, що виникають унаслідок війни Російської Федерації проти України.

4. Ми пам'ятаємо про визначні результати Третього саміту глав держав та урядів Ради Європи у Варшаві у 2005 році, результатом якого стало відкриття для підписання Варшавської Конвенції про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (CETS №198).

5. Ми цінуємо особливі відносини з FATF, яка визнає MONEYVAL регіональним органом по типу FATF (FSRB) та її асоційованим членом. Ми підтримуємо пріоритети FATF, викладені в Міністерській декларації FATF у квітні 2022 року, та Стратегічне бачення майбутнього глобальної мережі, яку очолює FATF.

6. Ми підкреслюємо, що заходи щодо ПВК/ФТ, за умови їх правильного та ефективного впровадження, є важливим захистом від загроз верховенству права, демократичному врядуванню та цілісності фінансових систем. У той же час, ми визнаємо, що існують можливості для підвищення рівня впровадження заходів ПВК/ФТ в державах-членах і територіях MONEYVAL для забезпечення ефективності національних систем. Тому ми зобов'язуємося протягом наступних п'яти років помітно посилити наші заходи відповідності та результати ефективності, а також продемонструвати ці покращення за допомогою наших взаємних оцінок.

7. Ми визнаємо центральну роль MONEYVAL у регіональних зусиллях щодо боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. Ми відзначаємо ефективність програми взаємної оцінки MONEYVAL та її помітний вплив на розвиток національних систем ПВК/ФТ у регіоні. Ми зобов'язуємося посилити роботу MONEYVAL відповідно до пріоритетів на найближчі п'ять років, як описано нижче.

I. Взаємні оцінки

8. Взаємні оцінки є основою зусиль MONEYVAL у боротьбі з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. Вони є основним інструментом для виявлення недоліків у національних правовій та інституційній базах, а також практичних прогалин і перешкод для ефективного функціонування систем ПВК/ФТ. Ми зобов'язуємося підвищувати політичну обізнаність у наших державах і територіях щодо важливості цих оцінок та їхніх наслідків.

9. Ми відзначаємо загальні позитивні результати діяльності держав-членів і територій MONEYVAL у сфері міжнародного співробітництва та обміну інформацією, а також порівняно позитивні результати щодо розуміння та зменшення національних ризиків, заходів у приватному секторі та переслідування осіб, які фінансують тероризм. Ми шкодуємо про незадовільні результати в усіх інших сферах, особливо погані результати щодо переслідування та засудження осіб, які відмивають кошти, а також конфіскації та остаточного позбавлення незаконних доходів. Ми підтримуємо заклик Президента FATF до встановлення контрольних показників та відстеження нашої діяльності у сфері конфіскації, які ми зобов'язуємося застосувати у наступному раунді взаємних оцінок.

10. Ми цінуємо довіру, надану MONEYVAL з боку FATF, щоб стати першим оціночним органом у Глобальній мережі, який розпочне наступний раунд взаємних оцінок на основі нової Методології FATF. Ми впевнені, що MONEYVAL виправдає очікування FATF. Ми запрошуємо FATF розглянути можливість проведення з MONEYVAL спільного Пленарного засідання в Страсбурзі під час наступного раунду взаємних оцінок.

11. Ми визнаємо необхідність залучення до процесу оцінювання більшої кількості експертів та підвищення їхньої професійної кваліфікації і закликаємо держави та території надавати експертів відповідно до їхніх можливостей. Ми беремо до уваги систему ретельної підготовки оцінювачів та високі вимоги до успішних випускників. Ми визнаємо цінність участі наших експертів в оцінках MONEYVAL, оскільки це сприяє розвитку нашої власної експертизи та потенціалу у сфері ПВК/ФТ.

12. Ми визнаємо взаємні оцінки ключовою рушійною силою для розбудови національної спроможності у сфері ПВК/ФТ. Ми розуміємо, що відповідальність уряду та його участь у процесі взаємної оцінки є ключовим фактором та основним і незамінним елементом національного механізму ПВК/ФТ у цьому відношенні. Ми зобов'язуємося підтримувати та повністю дотримуватися зобов'язань щодо конфіденційності перед MONEYVAL та Радою Європи.

13. Ми наголошуємо на важливості суворих процедур контролю та їх справедливого застосування до членів MONEYVAL у випадках їх недотримання. Ми покладаємось на MONEYVAL у застосуванні його процедурних кроків у всіх випадках, коли це виправдано, включаючи передбачені заходи ескалації, що передбачено Процедурами щодо підвищення відповідності. Ми відзначаємо успіх, який ці процедури мали і продовжують демонструвати.

II. Дослідження та інформаційно-роз'яснювальна робота

14. Ми підтримуємо наміри MONEYVAL розпочати емпіричні регіональні дослідження щодо суттєвості, наднаціональних механізмів та, зрештою, регіональних ризиків. Ми погоджуємося з необхідністю здійснення інформаційно-роз'яснювальної роботи для приватного сектору, неприбуткових організацій, наукових кіл та спільноти журналістів, які проводять розслідувань.

15. Ми розуміємо непередбачувані наслідки, які можуть виникнути в результаті неправильного застосування стандартів ПВК/ФТ, незалежно від того, чи впливають вони на неприбуткові організації, безправні верстви населення або права конкретних осіб, відзначаючи при цьому ризики можливого зловживання неприбутковими організаціями для незаконних цілей. Ми також відзначаємо випадки зловживання стандартами ПВК/ФТ на різних континентах для переслідування внутрішньої громадянської опозиції, релігійних, благодійних та політичних груп. Ми засуджуємо таку практику і обіцяємо не допускати подібних зловживань серед членів MONEYVAL. Ми розглянемо досвід інших регіональних органів по типу FATF, які розробляють процедури для вирішення таких випадків.

16. Ми відзначаємо зростаючий інтерес приватного сектору до взаємодії з регіональними органами, включаючи MONEYVAL. Ми відзначаємо зростаюче використання штучного інтелекту у сфері ПВК/ФТ та наголошуємо на необхідності забезпечення належного дотримання прав людини та гарантій захисту даних відповідно до застосованих керівних принципів та стандартів Ради Європи.

III. Роль MONEYVAL у Глобальній мережі

17. Ми високо оцінюємо активну роль MONEYVAL у розробці політики та ініціатив Глобальної мережі, включаючи Стратегічне бачення майбутнього Глобальної мережі. Ми також відзначаємо нещодавній вплив MONEYVAL на розробку стандартів FATF, зокрема, щодо встановлення загально групових вимог відповідності для нефінансових установ та професій. Ми відзначаємо актуальність цих змін для закриття прогалів у глобальному регулюванні, виявлених у результаті скандалу з Панамськими документами.

18. Ми продовжуємо заохочувати розвиток відносин MONEYVAL з FATF з метою просування регіональних перспектив, а також безпосередню участь членів MONEYVAL у робочих потоках FATF, які впливають на глобальні стандарти та практики оцінки, з метою руйнування міжнародної інфраструктури відмивання коштів та фінансування тероризму.

19. Ми відзначаємо корисність розвитку більш тісних відносин з іншими регіональними органами по типу FATF в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, на Близькому Сході та в Африці, Євразії, Латинській Америці та Карибському басейні, а також з Егмонтською групою підрозділів фінансової розвідки. Взаємодія з цими партнерами забезпечить важливу синергію та спільні рішення для нових викликів у сфері ПВК/ФТ.

20. Ми вітаємо розвиток відносин MONEYVAL з Європейською Комісією та іншими інституціями Європейського Союзу. Ми підкреслюємо важливість подальшого розвитку цих зв'язків на технічному та операційному рівнях у світлі швидкозмінного ландшафту органів та інституцій у сфері ПВК/ФТ в ЄС.

IV. Взаємодія в рамках Ради Європи

21. Ми визнаємо переваги позиції MONEYVAL як Комітету Ради Європи і вітаємо розвиток синергії з іншими органами Ради Європи, включаючи Конференцію Сторін Варшавської Конвенції (CETS 198), Групу держав проти корупції (GRECO), Групу експертів з питань протидії торгівлі людьми (GRETA) і Комітет по боротьбі з тероризмом (CDCT), беручи до уваги їх різноманітний склад і мандат. Ми заохочуємо MONEYVAL до подальшого розвитку партнерства на технічному та операційному рівні в нових і виникаючих сферах, в яких Рада Європи активно розвивається, таких як штучний інтелект, захист даних, боротьба з маніпулюванням спортивними змаганнями тощо.

V. Політична підтримка та видимість

22. Ми визнаємо ключову роль MONEYVAL в оцінці дотримання основних міжнародних стандартів щодо протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, ефективності їх впровадження, а також у виробленні рекомендацій національним органам влади щодо необхідних удосконалень їхніх систем. Ми зобов'язуємося надавати необхідну політичну підтримку всередині країни для впровадження рекомендацій щодо взаємних оцінок MONEYVAL.

23. Ми також зобов'язуємося постійно посилювати політичні повідомлення на національному рівні про системний руйнівний вплив відмивання коштів на внутрішній і міжнародний розвиток наших суспільств, економік і політичних систем.

24. Ми заохочуватимемо залучення кваліфікованих та авторитетних членів громадянського суспільства до розкриття випадків відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, і ми зобов'язуємося розслідувати будь-які такі викриті факти за допомогою відповідних заходів кримінального правосуддя.

VI. Розвиток та ресурсне забезпечення MONEYVAL

25. Ми схвалюємо Стратегію MONEYVAL на 2023-2027 роки як міцну основу для розвитку Комітету та відповідно до пріоритетів, які ми окреслили вище.

26. Ми зазначаємо, що ключові елементи Стратегії вимагають додаткового фінансування, окрім звичайного бюджету Ради Європи. Кожен член MONEYVAL повинен розглянути можливість надання додаткових добровільних внесків і відряджених працівників

для забезпечення повного впровадження Стратегії MONEYVAL протягом усього періоду її впровадження. Ми також закликаємо регіональних партнерів і спостерігачів MONEYVAL розглянути можливість зробити такі добровільні внески.